

မြန်မာ့လယ်ကွင်းများထဲတွင်ရှိသော
ငါးများ

**Paddy Fish
in Myanmar**

Omar Myint, Nobuhiro Ohaishi

ဥမ္မာမြင်း၊ နိဘူဟိရိုအိုနိုရို

**မြန်မာ့လယ်ကွင်းများထဲတွင်ရှိသော
ငါးများ**

**Paddy Fish
in Myanmar**

အရေးပါသော အစားအစာဖြစ်သည့် ငါးများ

ငါးရံ၊ ငါးခူ၊ ငါးပြေမ၊ ငါးသလဲထိုး၊ ငါးခုံးမ၊ ငါးရှဉ့်၊ ငါးမြေထိုး ...
စသည့် ငါးအမျိုးမျိုးတို့ကို နေ့စဉ် စားသုံးကြသည်။ လယ်ကွင်းနှင့် လယ်
ကွင်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖမ်းဆီးရရှိသောကြောင့် ၎င်းတို့ကို လယ်ငါးများဟု
ခေါ်သည်။ လယ်ကွင်းများသည် စပါးစိုက်ပျိုးရန်အတွက်သာမက ငါးများနေ
ထိုင်ကျက်စားရာ နေရာဖြစ်သောကြောင့် အလွန်အရေးပါသည်။

Fishes as important food resources

Nga Yant, Nga Khu, Nga Pyema, Nga Thaledou, Nga
Khonema, Nga Shint, Nga Mwetoe,,,

Many kinds of fishes are eaten by the people in their
daily life. These fishes are called Paddy Fish, because
they are caught in the paddy field and the surrounding
environment. The paddy field is important place not
only for the rice production, but also for the habitat of
the paddy fishes.

ငါးရုံခြောက် (Nga Yant Gyauk)

ငါးပိလုပ်ရန် နေလှမ်းခြင်း
(Making Nga Pi)

ငါးကြော် (Cooking Nga Phe and
Nga Kaung Pwa)

ငါးရုံဟင်း (Nga Yant Curry)

ငါးခုဟင်း (Nga Khu Curry)

လယ်ငါးများ (Paddy Fishes)

ငါးရံ့

Channa striata

ငါးဥပြေ

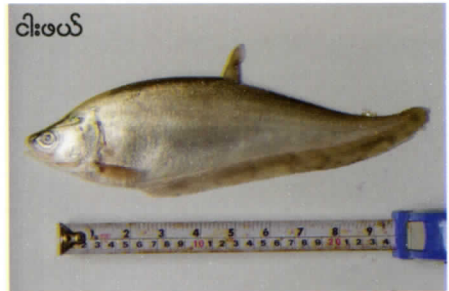
Anabus testudineus

ငါးခု

Clarias batrachus

ငါးဖယ်

Notopterus notopterus

ငါးရင်ရိုင်း

Mystus pulcher

ငါးဖျင်းသလက်

Trichogaster labiosa

ငါးဘဲဖြူ

Amblypharyngodon mola

ငါးမော့တော့

Esomus ahli

ငါးခေါင်းပွ

Gibelion catla

ငါးသလဲထိုး

Lepidocephalichthys sp.

ငါးရင်စပ်

Parambassis ranga

ကသဘိုး

Glossogobius giuris

ငါးမြေထိုး

Mastacembelus armatus

ငါးရှဉ့်

Monopterus albus

ငါးဖမ်းကိရိယာအမျိုးမျိုး

ငါးဖမ်းရာတွင် ငါးအမျိုးအစားပေါ်မူတည်၍ ငါးဖမ်းကိရိယာများကို အသုံးပြုကြသည်။ ၎င်းတို့ကို မည်ကဲ့သို့ အသုံးပြုရမည်ဆိုသည်မှာ ဒေသခံတို့၏ အရေးပါသော အသိပညာပင်ဖြစ်သည်။

Variety of the fishing gears

Each kind of the fishing gear is used for catching the specific kind of the fishes. How to use the fishing gears are important local knowledge of the people.

ကွန် (Cast net)

ရင်တွန်း/ ဒလူး (Push net)

ကျားပိုက်/ ကျားပါးစပ် (Stow net)

ကျားပိုက်/ ကျားပါးစပ် (Stow net)

တားပိုက် (Set net)

တားပိုက် (Set net (after fishing))

မြိုး (Fish trap)

မြိုး (Upright trap)

ပလိင်း/ငါးထုံသည်မြင်း (Creel)

ငါးဖမ်းရန် ရေထုတ်ခြင်း (Draining the water for fishing)

ငါးမျှားချိတ် (Hook & Float)

ငါးရံနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ဆက်နွယ်မှု

မိုးဦးကျပြီးနောက် ငါးရံများသည် လယ်ကွင်းထဲတွင် ဥများကို ဥချသည်။ ငါးရံပေါက်များသည် မိုးရာသီတွင် ကြီးထွားကြသည်။ အများအားဖြင့် အရွယ်အကြီးဆုံးသော ငါးရံများကို နွေရာသီတွင် ဖမ်းမိသည် (ပုံ-၁)။

Ecology of Nga Yant

Nga Yant lays eggs in the paddy field after the rainy season started. Small juveniles of Nga Yant grew up in the rainy season. The maximum size class fishes are caught mostly in the dry season (Fig. 1).

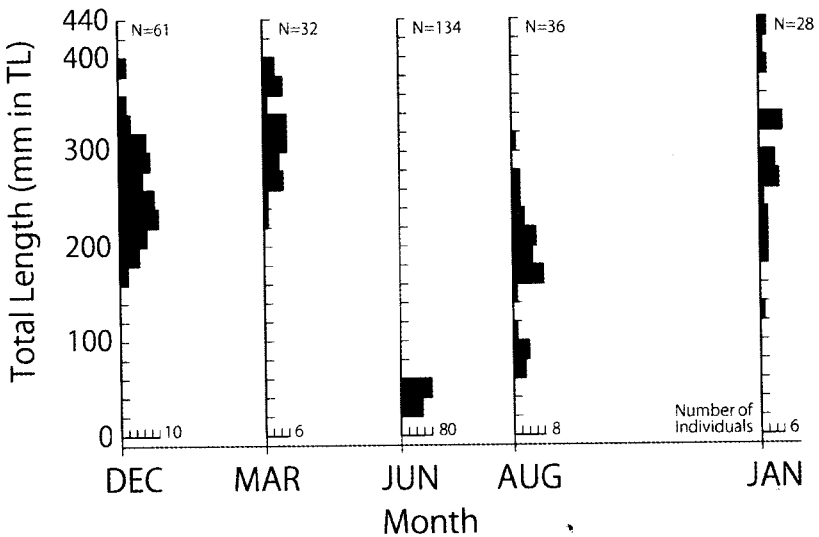

Fig. 1 Seasonal changes of the body size of *Channa striata*

လယ်ငါးများနှင့် ပတ်သက်၍ ရွာသားများ၏ ပြောကြားချက်

ငါးများရှားပါးလျော့နည်းလာသည်ဟု ရွာသားများ (၆၀%ကျော်)က ယူဆကြသည်။ ထိုသို့ လျော့နည်းလာခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ပိုးသတ်ဆေးသုံးခြင်း၊ ငါးအလွန်အကျွံဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းများကြောင့်ဟု ယူဆကြသည်။ ငါးများကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်သည် အရေးကြီးသည်ဟု သုံးသပ်ကြသည်။

Villager's voice for the paddy fishes

Over 60% of the villagers considered the population of the fishes had been decreasing. The reason of the decreasing is supposed by the pesticide use, over fishing and climate changes. The villagers considered that the management system is important for the conservation of fishes.

မြစ်ငါးများနှင့် လယ်ငါးများ

ငါးသလောက်နှင့် ငါးတန်တို့သည် မြစ်ငါးများဖြစ်ကြသည်။ တံငါသည်များသည် ထိုငါးများကို ငါးဖမ်းကိရိယာ အကြီးစားများဖြင့် ဖမ်းဆီးကြသည်။ လယ်ငါးများနှင့် မြစ်ငါးများသည် ကွဲပြားသောနေရာများတွင် နေထိုင်ကျက်စားကြသည်။

River Fishes and Paddy Fishes

Nga Thalauk, Nga Dan are dwelling in the river. Fishermen catch these fishes with the large fishing gears in the river. Paddy fishes and river fishes are dwelling in the different places.

Tenualosa ilisha

Pangasius pangaisus

လယ်ကွင်းပတ်ဝန်းကျင်အား ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း

လယ်ငါးများသည် လယ်ကွင်းနှင့် လယ်ကွင်းပတ်ဝန်းကျင်၌သာ တွေ့ရသော ငါးများဖြစ်ကြသည်။ လယ်ကွင်းပတ်ဝန်းကျင် ရေရှည်အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ရွာသားများက စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်သည်။

Conservation of the paddy environment

Paddy fishes are endemic to the paddy field and the surrounding environment. The paddy environment needs the management for sustainable use by the villagers.

Omar Myint (University of Yangon, Myanmar)

Nobuhiro Ohnishi (Kyoto Gakuen University, Japan)

Mar 24, 2018